

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sivečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerska dežela za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računano se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština zanja.

Za oglasila plačuje se od štiristopne petst-ovrate po 6 kr., če se oglasilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se isvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. vse administrativne stvari.

Še: naš pešpolk št 17 v Celovcu.

Bliža se trideseta obletnica tistega dne, ko je bila Avstrija po nesrečni bitki pri Kraljevem Gradcu in v zlic sijajni zmagi pri Kustoci in pri Visu pri morana, skleniti mir s svojimi sovražniki. Položaj naše države je bil tedaj žalosten, a po sodbi tistih, kateri so spisali od generalnega štaba izdano povestnico o vojni l. 1866., vendar ne tak, da bi se vojna ne bila z upanjem na zmago mogla nadaljevati. Avstrija ni sklenila miru, ker je bila poražena, ampak sklenila ga je, ker so bile notranjepolitične razmere tako kritične, da boja ni bilo nadaljevati.

Do te vojne je cvetel v celi državi absolutizem. S trdo roko se je zatirala politična svoboda in pospeševala se je germanizacija kar največ mogče. Nenemški narodi so bili skrajno nezadovoljni, posebno Madjari, in ta nezadovoljnost nenemških narodov je bila povod, da je Avstrija morala skleniti mir. Madjari so tedaj odrekli monarhiji svojo pomoč. Franšek ni hotel v svojem listu priobčiti oklica cesarjevega na avstrijske narode, madjarski emigranti so se zbirali v Gloggavu, v Glatzu in v Neissih ter osnovali „königlich preussisches Parteigängercorps“, kateremu je pristopilo mnogo ogerskih, od Prusov ujetih vojakov, tako da je ta voj štel okoli 4000 mož. Dóem se je na cesarjev poziv oglasilo iz avstrijskih dežel na tisoče prostovoljcev, tako da se je samo iz štajerskih, koroških in kranjskih prostovoljcev moglo sestaviti pet bataljonov pešcev, se je iz cele Ogorske dobilo komaj za dve eskadroni prostovoljcev, — organizacija črne vojske je pa onstran Litve popolnoma ponesrečila.

Omenjeno delo generalnega štaba pravi izrecno, da se je sklenil mir, čeprav strategične šanse niso bile neugodae, da se je sklenil zategadelj, ker bi se bile nadaljnje operacije morale vršiti na Ogorskem, kjer je vladala velika nezadovoljnost.

Prusija in Italija sta, še predno se je začela vojna, računali na nezadovoljnost nenemških narodov, kar je razvidno iz pisma, katero je pruski poslanik grof Usedom pisal italijanskemu ministru skemu predsedniku La Marmoru in v katerem je priporočal, naj se Garibaldi pošlje v Dalmacijo,

češ, jako nezadovoljni Slovani in Madjari bodo njega in njegove vojake z veseljem vzprejeli.

Upanje Prusov in Litov, da se jim pridruži tudi nezadovoljni Slovani, se ni izpolnilo, ker je bila ljubezen za skupno domovino in udanost za dinastijo v Slovanih tako velika in trdna, da so pozabili za hip svojo veliko nezadovoljnost z vladajočim sistemom.

Žalostna usoda, katera je zadela Avstrijo vsled prezirajoč narodnostnih čutil svojih prebivalcev, je vladajoče kroge spametovala in vsaj v principu je tudi v vojski priznalo, da se morajo narodnostna čutila vojakov strogo respektirati. V praksi se seveda to načelo čestokrat prezira, prezira tudi pri slovenskem pešpolku št. 17, kakor smo to dokazali v svojem članku „Naš pešpolk št. 17. v Celovcu“.

Iz najverodostojnejšega vira vemo, da se je naš dotični članek na merodajnih mestih prav tolmačil. Da pa se s to stvarjo zopet bavimo, je uzrok zakotni celovski listič „Kärntner Wochenblatt“, kateri se je z našim člankom obširno bavil ter mu podtikal namene, zoper katere moramo odločno protestovati.

Ta list je v grozno spakedrani nemščini „in nöglichst wörtlicher Uebersetzung“ priobčil naš članek, a vse glavne misli po svoje pokvaril in predruščil, izpustil važne stavke in naposled ves konec, kajti ravno ta bi ga bil najbolje po zobeh udaril. List trdi, da je od konca do kraja vse neresnično, kar smo pisali, trdi, da slovenski vojaki v Celovcu ne morejo izhajati brez nemščine, kar je tako budalasta trditev, da se jej mora smejati vsak, kdor pozna Celovec, končno pa se drzne nam podtikati, da je naš članek poziv vojakom k nepokorščini in upornosti.

Proti takemu podtikanju protestujemo z vso odločnostjo, kakor tudi proti očitanju denunciacije. Kar smo povedali, dokažemo lahko vsak hip, in ko bi hoteli denuncirati, povedali bi lahko še vse drugačne reči, pred vsem pa imena. Danes močimo o njih, ako pa bomo v to prisiljeni, bomo govorili brez ovinkov.

Naj reče kdo, kar hoče: To je nedopustno, da se pri slovenskem polku žalijo narodnostna čutila vojakov in da se jih mrevari z nemščino zategadelj,

ker se nahajajo v mestu, ki hoče biti po sili nemško in ker se častnikom ne zdi vredno, učiti se slovenskega jezika. Izkušnja iz l. 1866 naj bi častnike našega polka učila, da morajo respektirati narodna čutila vojakov, če hočejo imeti za sabo res navdušene bojovnike. Ako pa se vojakom prepoveduje prepevanje v domačem, ne pa v tujem jeziku, ako se zapostavljajo slovenski komadi pri godbi, ako se pri slavnostnih prilikah prezira slovenska in kranjskojezelna zastava — ali se pravi to respektirati slovensko narodnost?

Kake razmere morajo vladati mej častniki pri našem domačem polku, se vidi iz tega, da se slovenski častniki kar strsejo, če jih kdo na ulici slovenski pozdravi in da je nedavno tega neki stotnik interpeliral nekega rezervnega častnika, ker ga je videl v družbi odličnega slovenskega rodoljuba, kako more obtelevati „mit solchen extremen slovenischen Elementen“. Mnogo so v tem oziru zakrivili celovski časopisi, ki preže na vsako slovensko besedo in kriče na vse grlo, če jo izpregovori slovenski vojak ter tako častnike terorizirajo.

Naš namen ni, hojkatati vojake zoper častnike, naš jedini namen je, opozoriti pri polku merodajne gospode, naj iz dogodb l. 1866 izvajajo logične sklepe in sërba, da se bode matičnina slovenskih vojakov spoštovala. Več ne zahtevamo nego nam gre po intencijah vojne uprave same, da smo se pritožili, to pa nam je vsevala naša narodna dolžnost.

Naš prvi članek ni ostal brez uspeha. Vsej poroča se nam, da je vojaška godba te dni, ko je prišel ljubljanski bataljon k vojaškim vajam v Celovec, svihala zgolj slovenske komade. To beležimo z iskrenim zadovoljenjem in pričakujemo, da se bodo razmere tudi v drugih ozirih premenile in da se bodo častniki glede jezika in narodnosti vojakov držali intencij svojega najvišjega zapovednika in vojne uprave, ne glede na to, ali je to všeč tistim celovskim krogom, s katerimi občujejo, ali ne.

V Ljubljani, 18. avgusta.

Boj proti Kaltenebergerju. Liberalci in nemški nacijonalci bi na vsak način radi vrgli pri volitvah kmeta Kaltenebergerja, ker je v državnem zboru go-

Listek.

Ustanovnik celjske gimnazije. *)

Dr. Nikolaj Ignacij Lipič, je bil porojen dne 6. novembra l. 1746. iz imovite meščan ke rodbine v ljubljanskem predmestju. Dopršivši gimnazijske in modroslovne nauke na ljubljanskem jezuviškem kolegiju je vstopil v graško semenišče, da se posveti duhovništvu. Tedanji ljubljanski škof, grof Petazzi (Petač), mu je podelil nižje svečeniške blagoslove v stolni cerkvi sv. Nikolaja. Kar pa je začutil do tlej živahni mladenič v sebi samostanski poklic ter se je odločil za najstrožji samostanski red, — kartuzijancev. Odpotoval je na Štajersko v zajčki samostan; toda le jedno noč je prebil tu v samostanski tišini, in že se je skesal ter uvidel, da njegovi naravi ne ustreza samostansko življenje. Vrnil se je domov, boječ se nevolje roditeljev; in res so ga ti neprijazno sprejeli. Mater, ki je v duhu že videla svojega sina pred oltarjem, je njegov prihod hudo zbedel, a oče, trd mož, mu je velel: „Ko nočeš biti mašnik, boš pa hlapec!“ In res je Nikolaj dve leti ponižno opravljal hlapčevski posel.

*) Iz „Ljublj. Zvona“ št. VIII.

Nekega dne pa se je ujunačil ter očeta poprosil, da mu dovoli nadaljnje izobraževanje. Oče je privolil, rekoč: „Če hočeš biti mašnik, pa pojdi!“ A sin je šel na Dunaj, kjer je na vseučilišču poleg bogoslovja slušal tudi modroslovje. Učitelja sta mu bila sloveča bogoslovna profesorja Gazzanigga in Borthier. Toda z nova je uvidel, da nima potrebnih svojstev za duhovski poklic; zato se je vpisal v pravoslavni oddelek.

Roditeljem se je zbog tega prestopa toli zameril, da so ga zavrgli. Z doma ni dobil več beliča; kakor večina naših veljakov, tako si je tudi Nikolaj služil vsakdanji kruh s poučevanjem sinov imovitih rodbin. A vse težkoče je možato prebil. Dne 14. oktobra l. 1780. je postal doktor pravoslovja. Nastanil se je v Ljubljani kot odvetnik ter se poročil s svojo dunajsko zaročenko. Kot odvetnik je slovel za izvrstnega pravoslovca. L. 1790. ga je imenoval cesar Leopold II. za sodnika (Bannrichter) v celjskem okrožju.

Kot sodnik je bil strog, vesten in marljiv uradnik, splošno priljubljen in spoštovan. — Zanimal se je posebno za pouk ter deloval za duševni in gmotni prospeh svojega okrožja.

Spodnještajerski Slovenci celjskega okrožja te-

daj niso imeli v bližini nobene srednje šole. Revnejšim roditeljem ni bilo možno svojih nadarjenih, ukaželjnih sinov poslati v srednje šole. Imovitejši so jih pošiljali v Gradec, Maribor, Ljubljano in Celovec. Tedaj je začel blagi Lipič misliti na ustanovitev srednje šole v sredini svojega okrožja — v Celju. Ta ljudomila misel mu ni dala miru. Zastavil je ves svoj vpliv ter v izvrstno sestavljenih „nasvetih“ dvoru, graškemu guberniju in škofu grofu Firmijanu poudarjal potrebo srednje šole za darovite, toda zapuščene in zanemarjene Slovence celjskega okrožja. Cesar je temu nasvetu pritrdil in marljivi Lipič je začel delovati z vsemi silami, da se mu ta goreča želja uresniči.

Začel je pisati imovitim možem in posestnikom vsega okraja ter jih prosil, da mu pomorejo z denarnimi prispevki, da ustanovi v Celju gimnazijo. Na svoje stroške je prepotoval vse celjsko okrožje do hrvaške meje ter nabiral v ono plemenito svrbo denar pri vseh stanovih. Kmalu je imel nabrano vsoto 150.000 gold. (bankovcev). Tako je bilo otvori l. 1809. prvi gimnazijski razred. *) Hvaležni

*) Pri ustanovitvi celjske gimnazije l. 1809. je bil prvi razred nastanjen v zasebni hiši gospoda Tadeja Perka. Tedanji okrožni glavar, baron Dienerperg, je bil imenovan

voril za celjsko dvojezično gimnazijo. Ker drugi proti njemu ne zmaga, bode kandidoval proti njemu poslanec Morre. Ta mož je zaradi tega popustil doseđanji svoj volilni okraj in kandiduje v graški okoličici. Če tudi ima Morre precej upliva, vendar liberalci niso prav gotovi, da bi zmagali. Sicer pa moramo omeniti, da so konservativci sami največ krivi, da se tako uporablja celjska gimnazija proti njim, ker se niso takoj odločno uprli liberalcem in nacionalcem, a še ž njimi se lepo zjedini v deželnem zboru. Tako so pač morali gorenještajski Nemci misliti, da se kdo ve kaka krivica zgodi celjskim Nemcem z osnovo dvojezične gimnazije.

Krščanski socijalisti na Dolenjem Avstrijskem kažejo vedno bolj svoje klerikalno lice. Za kandidate za bodoče deželnozborske volitve postavljajo povsod duhovnike, kjer le upajo ž njimi zmagati. Posvetnjaki so dobri le še za take okraje, kjer za duhovnike ni nobenega upanja, da bi zmagali. Sicer je pa to le dobro. Ljudje bodo spoznali prave smotre tega gibanja, da je nekaterim krščanski socijalizem le pretveza, za katerim se skriva klerikalizem. Novi dolenjeavstrijski deželni zbor bode podoben skoro kaki dekanjski pastoralni konferenciji. Konec tega bode pa pač ta, da se bode tudi na Dolenjem Avstrijskem še slišal ob volitvah pri volitvah klic, kot se je ob zadnjih volitvah na Tirolskem: „Le farja ne!“ in to mej ljudmi, ki niso liberalci, temveč hočejo biti še gorečnejši katoličani, kot so njih kapelani in župniki.

Zatirani Nemci. Po časopisih je sedaj mnogo čitati o zatiranih Nemcih. Maj drugim so se nemški listi tudi budovali, da so v Pavlovu zmagali pri občinskih volitvah Čehi. V Pavlovu je po ljudskem popisavanju 37 Nemcev in nad 300 Čehov. Duge vasi, ki so s Pavlovom združene v jedno občino, so pa češke. Vsič temu se je bilo „Schulverein“ posrečilo osnovati nemško šolo. Otrokom so obljubili vse knjige in obleko. Da celo tako daleč so Pavlovčane s svojimi obljubami preslepili, da so volili nemški občinski zastop, dasi so komaj toliko Nemcev dobili, kolikor je treba občinskih zastopnikov. Nedavno so pa bile nove volitve in Nemci so popolnoma pogoreli. Nemški listi so zaradi tega silno razjarjeni, posebno ker se boje tudi za „Schulvereinovo“ šolo. Dosedaj je tudi občinski odbor ljudi prigovarjal, naj otroke pošiljajo v nemško šolo in se je zatorej lahko vzdrževala, a odslej bode pa težje.

Rusija in Vatikan. „Przegla“ poroča, da sedanjí ruski car pri pogajanjih z rimsko kurijo se kaže kaj prijaznega Poljakom. Gre se za to, da se odpravijo pred 25 leti odpravljene škofije v Minsku, Kamnienicu in Podlecbinu in nastavijo na župniyah župniki, s katerimi bode zadovoljna cerkvena oblast. Sedaj je na Poljskem mnogo župnikov, katere je vlada sama nastavila. Nadalje se pogajajo o tem, kako se organizujejo duhovska semenišča in dovolijo procesije tudi zunaj cerkve. Kskor vse kaže, dovolile se bodo Poljakom v cerkvenem oziru vse one svobodščine, kakor so jih imeli pred 1863. letom. Kdo ve, če bodo Poljaki sedaj toliko previdni, da svojih pravic ne bodo rabili proti državi.

Kreta. Turčija ima kaj malo dobre volje mirno se pobotati s Krščani. To je pokazalo imenovanje

Ibrahim paše vojaškim guvernerjem. Ta mož je že bil jedenkrat vojaški guverner na Kreti, a je dopuščal take grozovitosti, da so zastopniki velevalisti 1889. leta Turčijo bili prisilili, da ga je odpoklicala. Abdula paša je bil malo vreden, a Ibrahim je pa še mnogo slabši. Iz vsega je vidno, da Turki še vedno na to računajo, da s silo zatro ustajo in potem ostane na otoku vse pri starem. Niti halepske pogodbe ne mislijo izvesti. Turčija se pa pri tem igra z ognjem. Nadeja se vedno na nejeđinost vlasti. Toda ta nejeđinost utegne tudi ustašem ugajati, ker jih nikdo ne ovira. Če bi Grška dobila pogum in poslala vojakov na Kreto, bi je evropske velevalisti tudi ne zabranile, ker niso jedine. Leta 1877. so tudi velevalisti bile nejeđine. Rusija je neozirajoč se na druge začela vojno, a nobena ni Turčije branila.

Dopisi.

Iz Idríje, 17. avgusta. (Rudniški pazniki.) Pri našem rudniku službuje sedaj 55 paznikov. Večina njih pripada narodni stranki, le kakih šest se jih prišteva h „krščanski socijalni stranki“, a so vse prej, nego krščanski ali socijalni. Odlikujejo se nekateri izmed njih posebno v denuncijanstvu, — njim je vsako sredstvo dobro, da le morejo kakemu svojih tovarišev škodovati. Nabroj slučajev dokazuje njih ovadbe proti višjim, katerih pa ni možno na tem mestu navesti, ker bi preveč prostora zavzeli. Navesti hočem le jeden slučaj, katerega je zadnji „Glasnik“ priobčil. „Glasnika“ pri nas nobeden razsoden človek ne čita, čeravno ga po vseh hišah brezplačno usiljujejo. In ta list, kateri ima hkratu kar tri dopise iz Idríje, navaja v tretjem dopisu oziroma notici, da so idrijski rudniški pazniki dobili za sodelovanje pri pogrebu nadsvetnika g. Plamineka 16 gl. nagrade, katero vsoto so darovali v rudniku težko poškodovanemu rudarju Fr. S. Le dva paznika sta se baje protivila tej nameri in jeden izmed teh dveh izrazil se je celo: „delavci naj delavca podpirajo!“ Namen paznikov ni bil, omenjeno podporo na veliki zvon obešati. Storili so to le iz ljubezni do svojega bližnjega, čeravno ne prisega večina izmed teh na pamentirani „krščanski“ evangelij. Pristasi tega tudi niso hoteli človekoljubja paznikov pred svetom pohvaliti, ampak hočejo le ona dva paznika pred tukajšnjim občinstvom denuncirati, posebno poudarjajoč besede, katere je baje jeden izmed njih izrekel vpriče rud nadpaznika Gostiše, podpredsednika kat. delavske družbe. Zdaj pa vprašamo: povejte nam, vi krščanski možje, zakaj se pa ni hotel Gostiša, kateri je prvi dobil polo v roke, podpisati v vzgled drugim, temveč je le čakal, da so se drugi podpisali, meneč sam pri sebi, če se drugi ne podpisajo, se tudi meni ne bo treba, pa smo čisti pred svetom! Po tem načinu zmajraj postopajo naši krščanski socijalisti: druge pred svetom črniti, sami pa tako delati, da bodo kratkovidni ljudje menili, njih vi deti že na tem svetu svetnike! — Le tako naprej na — „katoliški“ podlagi! Človeku se mora kar srca topiti ljubezni, katero razlivaajo naši „katoličani“ na nas, grešne ljudi. Tajnik kat. del družbe Baus, kateri je škofa povabil, da naj obišče njene prostore, je tako dobrotljiv, da je za neko prošnjo, ki jo je pred leti napravil rud. najemnikom, prejel od njih po 20 kr. tako, da je nabral, kakor se je čulo, za pol pole pisane prošnje krog 8 gl. To naj tudi „Glasnik“ priobči, pa ne samo kaj takega, kar kdo v naglici spregovori, kar pa nobenemu nič ne škoduje. Podal sem tukaj le majhno sliko o dejanjih naših krščanskih socijalistov, prihodejč, ako bo Vam g. urednik ljubo, še kaj več. (Prosimo Ured.)

grškemu in hebrejskemu jeziku je bil več. Jako je ljubil godbo in petje.

Mož je bil koleričnega temperamenta, in hitro mu je vzkipela vroča kri; a bil je veren mož, plemenitega značaja in ognjevitiga duha, požrtvovalen za ljudske koristi in vnet za vse vzvišene stvari. Ni se dal preplašiti, ako so se mu ustavljale še tako hude ovire.

Iskreno je ljubil svojo ožjo domovino, Kranjsko, in je vedno želel, da bi mu truplo počivalo v rodni zemlji; toda ni mu bilo usojeno ondudaj umreti. Kranjska pa mora prištevati „ustanovnika celjske gimnazije“ najplemenitejšim svojim sinovom.

Ravnatelj grof Rajmund Auersperg je novo gimnazijo slovesno otvoril. Za učitelja sta bila imenovana duhovnik Perveine in Elija Repič.

L. 1819. je dobila gimnazija 6. razred. Šolsko knjižnico sta s darovi pomnožila lavantinski stolni prošt in prefekt Hirsch.

L. 1851. je sezidala celjska občina novo gimnazijsko poslopje. Gimnazija je dobila 7. in 8. razred, a škof Slomšek je daroval 1000 gl. za nakup šolskih pripomočkov.

L. 1852. je bilo na gimnaziji po narodnosti:

Razred	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	skupaj
Slovencev	22	15	18	20	15	17	8	10	125
Nemcev	4	4	10	1	9	6	6	—	40

Slovansko Sokolstvo.

Javna telovadba v Kranju.

— delo pred vsem pristaje se možu, pristaje se Sokolu!

Tyrš.

Bila je to telovadba, kakoršnih je doslej še malo videl slovenski svet. Prava sokolska javna telovadba, kakor mora biti, podala nam je v malem podobu javnih telovadb na čeških vsesokolskih izletih.

Ni šlo za to, da se izkaže oseba. Ljubljanski „Sokol“ je pokazal jednotno, vzajemno delo vsega svojega izvršujočega členstva, v katerem čuti posameznik, da sam ni nič, da uspeh more imeti le združeno delovanje vseh.

Vse: proste vaje, telovadba na orodjih, telovadba predtelovadskega zbora, je naredilo na nas in menimo, na vsakogar, ki ima sploh kaj zmisla za telovadbo in pojma o njej ter ne meče cirkuza in telovadbe sokolske v isti koš, mogočen, povzraščajoč utisek. Če so se pa pokazale tu in tam napake, — veliko jih nismo opazili — bile so tako majhne in so se tako hitro in dobro popravile, da jih nevesčak niti zapazil ni. Ravno ti brzi popravki pričajo o izurjenosti in zavednosti naših telovadcev.

Veliko jih ni ljubljanskih telovadcev v primeri s številom členstva ljubljanskega „Sokola“. Toda vsi so pravi Sokoli, katerim je resno do stvari, ki nimajo telovadaškega društva za zabavno društvo. Popolnoma se ujemamo z vodstvom ljubljanskega „Sokola“, ki ni pripustilo, da bi člani, ki so tako rekoč samo poduhali proste vaje, tudi javno nastopili, veljali za telovadce in lep uspeh stavili v nevarnost.

Vse priznanje gre „Gorenjskemu Sokolu“. Niti pol leta ni preteklo od njegovega rojstva, in že je nastopil pri prostih vajah s 24 lepo izurjenimi telovadci. Dasi je najmlajši „Sokol“, se je vendar odlikoval s tako disciplino, da ga moramo v vzgled staviti vsem drugim sokolskim društvom. Dokler bo vladal tak duh v njem, ni se mu treba bati za obstoj.

„Postojnski Sokol“ je nastopil na orodjih z jedno telovadno vrsto, na čelu ji starosta dr. Treo. Tudi v Kranju, kakor že na Radrtem, je zopet pokazal, da resno goji telovadbo.

Vnanji uspeh je bil torej nad vse pričakovanje dober. Prihodnost pikaže, če je dosegel kranjski izlet tudi svoj namen, če ga ni prištevati onim neštevilnim izletom sokolskim, ki niso pustili drugega sledu za seboj, kakor trepotne narodne navdušenosti.

Kakšen namen je to?

Pri nas, kjer je telovadba še v povojih, javna telovadba ne more imeti drugega namena, kakor v Čehih pred tridesetimi leti, ko se je tam šele začelo telovadsko gibanje. Zategadelj velja o kranjski javni telovadbi isto, kar je rekel Tyrš l. 1865 v svojem govoru koncem javne telovadbe praškega „Sokola“:

„... Vas, ki ste doslej nedelavno zrlí na nas, hočemo pridobiti za svojo stvar. Pokazati smo Vam hoteli, kako je moči s polskih, lahkih in vsakomur pristopnih početkov, katere smo Vam podali pri uvodu v sestavnem telovadbenem postopku, doseči ono stopinjo moči in prožnosti, ki je pozveje vzbujala Vašo pozornost. Kar smo Vam podali, ima biti nekaj napad na misli Vaše, pozivljamo Vas s tem, da se udeležite reči naše ...“

Vsa uredba kranjske javne telovadbe je kazala, da se hoče ž njo doseči isti namen, kakor z javno telovadbo praškega „Sokola“ l. 1865. Naše javne telovadbe so doslej prej strašile pred telovadbo, kakor pa pridobivale novih telovadcev. Kazala so se najtežje vaje, katere so po svoji dozdveni vratolomnosti vzbujale strah in grozo gledalca. Ne tako na kranjskem izletu. Nastopili so tu telovadci tretje, najslabše, vrste brez razvitega mišičja in pokazali najjednostavnejše vaje. V drugi vrsti so telovadili telovadci, ki so že nekaj napredovali, in izvajali težje vaje. Telovadba prve vrste je obsegala že vaje najvišje stopnje. Mišičje, ki kaže pri drugi vrsti prve početke razvika, je tu že ostro razčlenjeno. Na naposled nastopivšem predtelovadskem zboru smo videli, kaj se da narediti iz človeškega telesa po sestavni telovadbi. Gledali smo največji in najlepši umotvor, človeško telo, v najdovršnejši obliki v krasnih, divno učinkujočih položajih. Ogromno mišičje je vzbujalo glasno občudovanje, smele kolebne vaje so žele živahno ploskanje, težke tezne vaje so nudile strokovnjaku redak užitek. Ta vsestranska velikanska moč, ki more vzdržati telo v takih vsem zakonom težnosti kljubujočih ležah in postavah, je provzročilo marsikak vzklík začudenja — in vendar je bila večina teh predtelovadcev pred tremi leti še pri začetačkih v tretji vrsti, brez razvitega mišičja, brez moči.

Naj vzpodbudi to one Sokole, ki so s svojim velikim številom pomnoževali vrste gledalcev, da pridno začno vaditi svoje telo, uriti ude, krepiti roke. Naj kranjska javna telovadba privabi tudi Nesokole v naše vrste k pridnemu delu sokolskem.

Ako se to zgodi, ako se pomnože telovadske vrste slovenskega Sokolstva, potem je dosežen pravi namen kranjskega izleta. Le takrat, kadar postane telovadba lastnina mase slovenskega naroda, moremo govoriti o kakih uspehih slovenskega Sokolstva.

Celjani pa so ustanovniku celjske gimnazije podelili meščanstvo, kar je skromnega moža jako razveselilo.

Jeseni l. 1817., ko je bival cesar Francišek I. v Gradcu, se je odpravil Lipič v Gradec, da bi se cesarju poklonil, a mej potjo je hudo obolet. V Mariboru je moral nadaljnje potovanje ustaviti. Legel je v postelj ter navaglomla umrl dne 11. novembra l. 1817.

Lipič je bil jako nadarjen, vsestransko omikan mož. V mladosti se je bil z lahkoto priučil več tujim jezikom; poleg materinščine je govoril: nemški, francoski, italijanski in angleški, tudi latinskemu,

za ravnatelja, namestni ravnatelj in prefekt je bil celjski opat Francišek Hlobnik, in prvi učitelj je bil Ivan Anger.

L. 1810. so otvorili 2 razred v prejšnjem minoritskem samostanu; za učitelja temu razredu je bil imenovan Ljubljanečan Ivan Zupančič.

L. 1811. so nastanili 3. in 4. razred v opatiji; sobe je opat brezplačno prepustil šolski upravi. Duhovnik Tomaž Hirsch je bil prefekt, Leon Jesenko pa učitelj grškega in latinskega jezika.

L. 1812. sta bila dva razreda v opatiji, dva pa nastanjena v hišah gospodov Fröhlicha in Kranza. Naravoslovje je predaval učitelj Friderik Frank.

L. 1813. so sezidali gimnazijsko poslopje, v katerem je bilo stanovanje prefektovo in pa prostora za 5 razredov.

Kaj nam pomaga narodna zavednost in navdušenost v slabih, nedelavnih, lenih ljudeh.

„Ne zadostuje orožje, ne zadostuje navdušenost, kakor so zopet pokazali dogodki naših dnij,“ pravi Tyrš. „če za orožje ni sposobnih mož in k navdušenosti ne sile brez onemoglosti.“

Tužme se!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. avgusta.

— (Cesarjev rojstni dan.) Kakor povsod v širni naši državi, praznoval se je danes cesarjev rojstni dan tudi v Ljubljani slovesnim načinom. V stolni cerkvi daroval je ob 10. uri dopoldne knezoškof dr. Missia ob veliki asistenci slovesno mašo, kateri glavni deli so se s streljanjem na gradu salutirali. Cerkvene slovesnosti, katera se je končala z zahvalno pesnijo, udeležili so se deželni predsednik baron Hein s svetniki in uradniki deželne vlade in okrajnega glavarstva, deželni glavar Detela z deželnimi odborniki, župan Hribar na čelu občinskega sveta in mestnih uradnikov, deželnega sodišča predsednik Kočevar, finančni prokurator, dvorni svetnik dr. Račič, državni pravdnik Pajk, trgovske in obrtne zbornice podpredsednik Klein, tobačne tovarne upravitelj, višji poštni oskrbnik, žandarmerijski poveljnik, ravnatelj in profesorji raznih učilišč in mnogo drugega odličnega občinstva. Za vojaštvo, kar ga je še v Ljubljani, služila se je slovesna maša na dvorišču nove vojašnice. Pri deželnem predstvedstvu oglasile so se deputacije deželnega odbora, mestne občine, trgovske in obrtne zbornice, kmetijske družba, veteranskega zbora i. t. d. s prošnjo, naj bi se njih najudanejšje čestitke in izraz lojalnosti sporočile na najvišje mesto.

— (Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je prejela naslednje, častitve jo poročilo: „Št. 6129; priš. — Nj. c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je glasom brzojavke Najvišje kabinete pisarne milostljivo naročilo, da se naznani Najvišja zahvala za izraz lojalnosti in udanosti, ki jo je izrekel občni zbor družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani dne 11. t. m. — Usojam si to slavnemu vodstvu s tem naznaniti. V Ljubljani, dne 12. avgusta 1896. leta. — C. kr. deželni predsednik Hein l. r.“ Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Tomo Zupan.

— (Državnozborna volitev.) Krščansko socialna frakcija klerikalne stranke namerava postaviti kot kandidata za državnozborna volitev na mestu umrlega Kluna, dež. poslanca dr. Ig. Žitnika, konservativna frakcija pa se upira tej kandidaturi in ima svojega posebnega kandidata.

— („Unio catholica“) bila je, kakor se nam poroča iz zanesljivega vira, primerana od svojih članov zahtevati 30% doplačila letne zavarovalnine. — Tako je torej zavozil ravod, katerega je naša klerikalna gospoda tako tople priporočala, ob enem pa skušala škodovati domačim, na trdnem temelji stoječim zavarovalnicam. In pri tem mislijo morebiti ti gospodje, da še skrbje za gnetni blagor našega ljudstva!

— (Novo poštno poslopje) Zidarska dela pri novem poštnem posloppju so skoro popolnoma dodelana in se odstranijo zadnji deli stavbinskega odra še ta teden. Poslopje se reprezentuje impozantno in je v okras celemu mestu. Čim se osuši omet, začeli bodo slikarji svojo delo. Tudi hišna oprava je že vsa pripravljena. Preselitav poštnih in brzojavnih uradov v novo poslopje se bo vršila prve dni meseca novembra.

— (Nova ograja in razne uredbe v novi deželni bolnici) Pretekli dni jeli so graditi kamnito podnožje ograji v osrednji dež bolnice ter bodo dela ta teden nadaljevali. Na to, okolu dva čevlja visoko podnožje pritrdila se bodo na meter visoka ograja iz vlitiga železa, ki bodo obdajala krog in krog ves bolnišnični prostor ter imela glavni uhod s ceste in več stranskih vrat. Kakor čujemo, je odredil deželni odbor tudi v notranji upravi nekatere zelo potrebne spremembe in izdal za razne oddelke potrebne ukaze, da se odstranijo razni dozdani nedostaki v tem zavodu, ki so dajali povod raznim pritožbam.

— (Priznanje.) Pogumnemu sprevedniku dolenskih železnic g. J. Vertovšku, ki je s svojim požrtvovalnim delovanjem dne 9. t. m. pri omenjeni nezgodi na dolenskih železnicah preprečil večjo nesrečo je nekaj rodoljubov v Trebnjem v priznanje zložilo novčeno svoto ter jo izročilo nam, da jo odvedemo, kar smo rade volje storili.

— (Pretep.) Delavca Franc Vovk in Andrej Kocmur stanovala sta delj časa skupaj v neki hiši v Konjušnih ulicah. Zadnji čas pa se je Kocmur moral izseliti in sicer, kakor je le-ta sumil, vsled uplivanja Franca Vovka. Zaradi tega prišel je Kocmur sinoči pred hišo, v kateri je prej stanoval, ter klical Vovka „na korajžo“. Vovk prišel je iz

hiše, udaril Kocmura po glavi, potem pa zbežal nazaj v stanovanje. Kocmur ulomil je siloma vrata ter potem z nožem napadel svojega nasprotnika. Vovk bil je z nožem večkrat nevarno ranjen, tako da mu je drob stopel skozi rane in je le malo upanja, da bi še okrevl. Tudi Kocmur dobil je več ran, a nobene nevarne. Vovka in Kocmura prepeljali so v deželno bolnico.

— (Umrl) je v Kranju umirovljeni c. kr. policijski oficijal g. Štefan Wellitsch v visoki starosti 84 let. Pokojnik je bil celih 63 let v aktivni službi ter bil pred nekaj leti odlikovan z zlatim zaslužnim križcem. Našo tiskarno je pokojnik nešteto-krat obiskal, a dasi je bil ljubezuiv in dober mož, se ga nismo nikdar razveselili, ker je vedno le prišel — konfiscirat naš list. Bodi mu zemljica lahka!

— (Iz Polhovega Gradca) se nam piše: V torek, dne 25. avgusta, imeli bomo v naši prijetni gorski vasi slavnost odkritja spominske plošče Gregorju Riharju, napravljene k stoletnici njegovega rojstva. Upamo, da se bode ta dan zbralo mnogo častilcev slovečega skladatelja lepih cerkvenih in narodnih pesmij. Vzpored je sledeči: 1. Vsprejem gostov na Pristavi. 2. Slovesna sv. maša ob 10 uri v župnijski cerkvi. 3. Slavnostni govor povodom odkritja v slavljenčevi rojstni hiši. 4. Petje. 5. Skupni obed pri „Pratkarju“. Kuvert 1 gl. 50 kr. z vinom. — Kdor se želi udeležiti skupnega obeda, naj blagovoli to naznaniti vsaj do 21. avgusta, gospodu nadučitelju Janku Bajcu.

— (Narodna čitalnica v Starem trgu pri Ložu) slavila bo dne 22. in 23. avgusta 25letnico svojega obstanka. Vzpored: 1. Dne 22. avgusta ob 9. uri zvečer mirozov z bakljado. 2. Po mirozovu koncert na čitalniškem vrtu. 3. Dne 23. avgusta ob 5. uri jutraj budnica. 4. Dopoldne sprejem došlih društev in gostov. 5. Ob 1. uri popoldne banket. 6. Po skupnem obedu slavnostni govor in izročitev nove društvene zastave po slavnostnem govorniku g. Ant. Kobljarju, državnem poslancu itd. 7. Po slavnostnem govoru petje Poje domači čitalniški zbor. a) P. H. Sattner: „Za dom med bojni grom“, moški zbor. b) P. H. Sattner: „Oj, omin k petju“, mešani zbor. c) Mr. Vilhar: „Lipa“, moški zbor. d) Ant. Nedved: „Naša zvezda“, mešani zbor. 8. Po petji javna telovadba. Izvaja ljubljanski „Sokol“. 9. Po telovadbi prosta zabava s plesom. Pri slavnosti svira postojnska godba in se ta slavnost vrši ob vsakem vremenu v prostorih g. sp. Franjo Petscheta v Starem trgu. Ustopnina 20 kr. od osebe in kuvert k banketu 1 gl. 50 kr. Udeleženci banketa naj blagovoli udeležbo naznaniti vsaj do 18. avgusta čitalničnemu odboru, ter priložiti znesek za banket.

— (Iz Postojine) se nam piše: Postojnsko društveno življenje zadeli je hud udarec. Kdor je imel priliko prisostvovati izletu katerigabodi naših društev, mora pritrčiti, da so se vsi ti izleti vršili živahno, kolikor matakje drugod. Imeli smo izbore mešani pevski zbor in jako dobro izvečano godbo. Predsinočnjem pa se je tu raznesla novica, da odide iz Postojine v Logatec duša pevskega zbora in godbe, g. Pahor. Hitro se je dogovoril prijateljski sestanek, ki se je sinoči vršil in daleč preseljal meje navade odhoda. Kdor ima za razvoj slovenstva v Postojini količkaj čuta, prišel je na sestanek, da izreče neutrudljivemu pospešitelju petja in glasbe svoje priznanje. Ob določeni uri bil je vrti siloa pri „ogerski kroni“ do zadnjega kotčka napolnjea. Ves večer minil je pri najboljši zabavi, godba je svirala neutrudljivo, pevci pa so peli pod vodstvom slavljenca narodne komade. Pri slavnostnem pozdravu podaril je pevski zbor slavljenca krasen šopek, pevci so ga dvignili na ramena, mej vratom pa se je užgal bengalični ogenj. Ko je slavljenec v odzdravu izjavil, da hoče še naurej ostati pevovodja našega pevskega zbora in tudi ravnatelj godbe, nastalo je navdušeno ploskanje, zopet so ga dvignili na ramena in zopet se je zasvetil ves salon v svitu bengaličnega ognja. Ko se je mladina parkrat zavrtila razšli smo se pozno čez polnoč. Vsi želimo, da bi se gosp. Pahor v svojem novem bivališču dobro počutil, da bi tudi v Logatcu za svoje neumorno delovanje dobil hvaležno polje, Logatčanom pa prisrčno častitamo na tej izborni pridobitvi.

— (Najnovejša zasluga leskovškega dekana.) Poroča se nam: Leskovec je prav nesrečna vas, kar se ognja tiče. Malo katero leto mine, da ne bi bilo nekaj poslopij upeljenih. Na večer 10. t. m. je zopet klical žalostni glas zvonov sode na pomoč proti sili ogoja, kateri je nastal pod kozolcem posestnika Vrečka. Ker je bilo to poslopje na samoti, ni bilo nevarnosti za druga poslopja. V kratkem času so prihiteli na pomoč leskovško, videmsko in krško gasilno društvo. Ogenj je bil takoj pogasjen. Kako je nastal, se ne ve, sumi se, da ga je zlobna roka provzročila. Dasiravno ni bil ta požar nevaren, da bi se razširil v vas, vendar se je vsak prestrašil, ko je izvedel, kje gori, ker je bila pod kozolcem spravljena brizgalna šele pretečeno leto organiziranega leskovškega gasilnega društva. Ko so prvi ljudje prihiteli na mesto, bila je brizgalna že popolnoma v plamenu, iz katerega so jo mogli le z mački na dolgih kolih izvleči. Bila je tako razgreta, da se je morala dalj časa hladiti, predno se je mogla rabiti. Razna tega je precej poškodovana in potrebuje popravila. Pač so srečni Leskovčani, da

jim ni popolnoma uničena toliko potrebna brizgalna, k čemur je le še nekaj trenutkov manjkalo. In za to bi se imeli zopet zahvaliti svojemu za Leskovec in okolico toliko zaslužnemu dekanu. Prav čudno se mi je videlo pri omenjenem požaru, ker sem vedno slišal mej govorom o brizgalni zabavljici na dekana. Popraševal sem po vzroku, in izvedel sledeče: Ko se je ustanovilo pretečeno leto gasilno društvo in je naročilo brizgalno, bil je dekan toliko prijazen, da jo je dovolil spraviti v njegovi shrambi za vozove in ne za seno, kjer je dovolj prostora. Vender napiše necega dne dekan načelnstvu list, v katerem zahteva, da se do prišlega dne odpelje brizgalna izpod njegove strehe, ker je pridelal letos mnogo sena in ker mu je načelnstvo sovražno. Ker ni moglo načelnstvo do določene ure preskrbeti nove shrambe, tudi ni sploilo povelja dekanovega, a dekan je bil tako prijazen, da je sam zapeljal brizgalno na prostor pred cerkev ter jo izročil milosti neba. Vsled tega je bilo gasilno društvo prisiljeno, spraviti jo v nepravilnem posloppju, pod kozolcem zunaj vasi, dokler si ne omisli strehe nalašče za brizgalno. Da ima leskovški dekan dovolj strehe brez omenjene shrambe za seno, in da one shrambe ne potrebuje za seno, je celi okolici znano. Drugič pa brizgalnica ni last jedne osebe — načelnika — temuč cele soseske. To je bilo zopet samo maščevanje dekanovo in jedna onih zaslug, katere je že navajeno prijemati ljudstvo iz njegovih rok. Pač ni čuda, da že cela fara težko pričakuje odrašenja in da tako lepo govori o svojem dušnem pastirju.

— (Pevska slavnost v Brežicah) dne 15. t. m. se je obnesla nad vsa pričakovanja sijajno. Došlo je mnogo Slovencev, a tudi izredno mnogo Hrvatov. Poročilo o slavnosti smo zaradi nedostajanja prostora morali odložiti za jutri.

* (Rakoczyjeva sablja.) Oficijozni imajo zopet mnogo opraviti, saj pa tudi ni lahko, primerno oslavit najnovejšo svetovnovajno dogodbo. Ruski car je namreč ogerskemu muzeju poklonil v milenijski razstavi izloženo Rakoczyjevo sabljo in sicer v dokaz, kako visoko ceni prijateljsko razmerje mej Rusijo in Avstrijo. Cesar se je za ta velikodušni dar pesredovanjem ministra Goluchowskega toplo zahvalil.

* (Grozen samomor.) Te dni je v Bies Almosu na Ogerskem mašinist Jurij Kecsesi skočil v mlatišnico. Stroj ga je v nekaterih sekundah popolnoma zmečkal.

Darila:

Uredništvu našega lista je poslal: Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. drd. Ivan Starec v Postojini 38 kron, nabrane pri odhodnici gosp. Pahorja iz Postojine v Logatec. — Živeti rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Upravištvu našega lista za po potrasu poškodovana, po g. E. F. Friedrichu v Št. Petru poslani pisemske znamke (4 gl.) smo izročili gosp. Zupanu.

Brzojavke

Dunaj 18. avgusta. Namesto dvornega svetnika Schencka, kateri se je ustrelil, je sekijski svetnik v pravosodnem ministerstvu Benken, za časa Schönborna vodja preizidjalne pisarne, imenovan dvornim svetnikom pri upravnem sodišču in referentom za češke in slovenske zadeve.

Dunaj 18. avgusta. Danes slavi grof Hohenwart petdesetletnico svoje poroke. Konservativni klub mu je poslal adreso, v kateri mu čestita k „zlati poroki“.

Dunaj 18. avgusta. Ruski car in carinja, za katerih vzprejem se delajo že velike priprave, se pripeljeta sem dne 27. t. m. ob 11. uri dopoldne. Na kolodvoru ju pozdravi cesar s člani cesarske rodbine. Ob 5. uri popoldne bo v cesarskem dvorcu slavnostni diné, zvečer théâtre parée. Dne 28. t. m. bo dopoldne vojaška parada na Schmelzi, zvečer koncert v veliki redutni dvorani. Dne 29. dopoldne se odpeljeta car in carinja v Vratislavo.

Dunaj 18. avgusta. V vojašnici za konjenike v Jozefovem predmestju je 60 huzarjev nevarno obolelo. Zastrupili so se z jedjo, katere je bila kuhana v slabo pocinjenih posodah.

Sofija 18. avgusta. Knez je vzprejel demisijo Stojlova in naročil Cankovu, naj sestavi novo ministerstvo.

Atene 18. avgusta. Kretska provizorna ustaška vlada je za slučaj, da bi se vesele uprle združenju Krete z Grško, sklenila zahtevati, naj prevzame Angleška protektorat čez Kreto.

Rim 18. avgusta. Koncem tega tedna se razglasi oficijelno, da se je prestolonaslednik zaročil s črnogorsko princezino Heleno. Za jedno se izda jako obsežna amnestija.

Zahvala.

Povodom XI. redne velike skupščine družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani dne 11. avgusta t. l. javlja vodstvo svoja hvaležna čutila tem potom vsem, ki so pripomogli na ta ali drug način do tako sijajnega uspeha. Imenoma pa se zahvaljujemo urovnemu ženskemu kvartetu „Struna“ za njega izborni petje v predvečer 10. avgusta na Ferlinčevem vrtu in 11. avgusta pri skupnem družbinem obedu; slavnemu „Pevskemu društvu Ljubljana“ na navduševalnem izvajanju krasnih skladb v predvečer 10. avgusta na Ferlinčevem vrtu; gg. opernim pevčema Josipu Nollu in Josipu Pavšek-u za njuno rodoljubno sodelovanje pri slav. „Pevskem društvu Ljubljana“; predstojništvu č. o. frančišk. ov v Ljubljani za Božjo službo in za milo deško petje v cerkvi; slav. „Narodni čitalnici“ in slav. društvu ljubljanski „Sokol“ za prepustitev svojih krasnih dvoran v „Narodnem domu“ zborovanju in obedu; častitim damam Sent-peterske ženske podružnice za skupilo v spomin XI. velike skupščine okusno skovanih svetinj v materijalni prid družbi; čast. „Litjskim Slovenkam“ za skupilo raznih sladkarij družbi v hasen; vsem dopisilateljem laskavih nam telegramov; vsem čast. delegatom naših posamičnih podružnic; vsem čast. zborovalkam in zborovalcem, sploh vsem udeležnikom, ki so vsak po svoje sodelovali ob tem prijetnem bivanju v beli Ljubljani.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Uradnega lista.

Izvršne ali eksekutivne dražbe: Nikota Simoniča posestvo v Draščah, cenjeno 950 gld., dne 20. avgusta in 24. septembra v Metliki.
Franca Strekelja zemljišča v Prapretah, cenjena 3860 gld., dne 20. avgusta in 24. septembra v Zatičini.
Jakoba Križmarja posestvo v Zagorji, cenjeno 4220 gld. in Antona Konobilja posestvo v Knežaku, cenjeno 125 gld., oba dne 21. avgusta in 21. septembra v Biskri Bistrici.
Matevža Masleto posestvo v Borovnici, cenjeno 630 gld. in 20. gld. in Antona in Ivanke Žerovnik posestvo na Vrhniki, cenjeno 800 gld., 300 gld., in 240 gld., oba dne 22. avgusta in 22. septembra na Vrhniki.

Umrlj so v Ljubljani:

14. avgusta: Janez Vidmar, posestnikov sin, 8 mes., Črna vas št. 28, črevesni katar. — Fran Korbar, delavčev sin, 4 mes., Dunajska cesta, delavske hiše, božjast.
15. avgusta: Ivan Slanovec, krojačev sin, 4 mes., Krakovske ulice št. 17, božjast. — Pavlina Demšar, delavčeva hči, 7 mes., Sv. Jakoba trg št. 11, jetika. — Ana Jenko, hišnika hči, 1 mes., Kolizej, črevesni kat. — Marija Maček, gostija, 71 let, Poljanska cesta št. 18, vodenica.
V hiralnici:
11. avgusta: Neža Plahutnik, gostija, 58 let, rak.
13. avgusta: Jera Rant, gostija, 88 let, ostarelost.
V otroški bolnici:
14. avgusta: Ivana Mivšek, posestnikova hči, 3 leta, skarlatina.

Meteorologično poročilo.

Augst	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Močina v min. v 24 urah
17.	9. zvečer	736.1	14.2	sl. vzhod	jasno	
18.	7. zjutraj	736.4	11.4	sl. ssvzhod	pol obl.	0.2
	2. popol.	735.7	21.1	sr. vjvzh.	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 14.9°, za 3.8° pod normalom

Dunajska borza

dne 18. avgusta 1896.

Skupni državni dolg v notah.	101	gld	40	sr.
Skupni državni dolg v srebru	101		50	
Avstrijska zlata rent	123		60	
Avstrijska krona renta 4%	101		15	
Ogerska zlata renta 4%	122		30	
Ogerska krona renta 4%	99		40	
Avstro-ogerske bančne delnice	958		—	
Kreditne delnice	560		10	
London vista.	119		65	
Hernški drž. bankovci za 100 mark	58		60	
10 mark	11		72	
10 frankov	3		50	
Italijanski bankovci	14		05	
Č. kr. cekini			64	

Prodajalnico

odda v najem

Anton Cerar v Litiji.

Pogoji se poizvedo istotam.

(2803—3)

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je gospa

Ana Dobrin roj. Sever

gostilničarka „pri Kroni“

v ponedeljek dne 17. avgusta popoldne ob 4. uri, previdena s svetotajstvi za umirajoče, v 54. letu dobe svoje mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 19. t. m., popoldne ob 6. uri iz hiše žalosti št. 7 v Gradišči.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.

V Ljubljani, dne 18. avgusta 1896.

(2836)

Žalu oči ostali.

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja ob smrti našega ljubljene očeta, oziroma starega očeta in strijca, gospoda

Antona Knaflič-a

izrekamo vsem prijateljem in znancem presrečno zahvalo, posebno še onim, ki so spremili dragega rajnega k zadnjemu počitku.

Šmartno, dne 17. avgusta 1896.

(2835)

Žalujejo ostali.

Išče se diurnist

z lepo pisavo in ob-h deželnih jezikov v govoru in pisavi zmožen. Plača primerna.

Natančneje se poizvé pri upravitelstvu deželne bolnice.

V Ljubljani, dne 18. avgusta 1896.

4000 bogatih ženskih ženitnih ponudeb

iz najboljših stanov in rodbin tu- in inozemstva je za neposredno intervencijo zabeleženih pri oblastveno koncesionirani

administraciji „Cupido“ v Budimpešti

VIII., Bezeređi utca 8. (2822—2)

Pojasnila in predlogi resnim ponudnikom proti retour-znamki.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Mrčesni prašek

steklenica stane 20 krajc., 10 steklenic 2 gld.

Dobiva se v

lekarni Trnkóczy

poleg mestne hiše v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan s pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradci.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1896.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Steyr, Linc, Dunaj, Amstetten. — Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 7. uri 10 min. osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selthal v Solnograd, Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marjine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 11. uri 50 min. popoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregence, Curih, Genevo, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marjine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. — Ob 7. uri 44 min. zvečer osonni vlak v Leace-Bled. — Vrhu tega ob 6. uri 39 min. popoldne vsako nedeljo in praznik v Leace-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 52 min. zjutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Solnograda, Bregence, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Lince, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiža. — Ob 8. uri zjutraj osonni vlak iz Leace-Bleda. — Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta. — Ob 11. uri 25 min. popoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Plnja, Budejovice, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Genevo, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža. — Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta. — Ob 4. uri 55 min. popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža. — Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja, Novoga mesta. — Ob 9. uri 4 min. zvečer osonni vlak s Dunaja preko Amstettene, iz Lipalje, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Plnja, Budejovice, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža. — Vrhu tega ob 10. uri 25 min. zvečer vsako nedeljo in praznik iz Leace-Bleda.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.) v Kamnik.

Ob 7. uri 23 min. zjutraj, ob 2. uri 5 min. popoldne, ob 6. uri 50 min. zvečer, ob 10. uri 25 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.) iz Kamnika.

Ob 6. uri 56 min. zjutraj, ob 1. uri 15 min. popoldne, ob 6. uri 20 min. zvečer, ob 9. uri 55 min. zvečer. (Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Jabolka in hruške za mošt

se kupujejo.

Ponudbe pod čifro E. 6475 Rudolfa Mosse v Stuttgartu.

(2833—1)

Lepo stanovanje

se takoj odda v Kranju h. št. 170.

Istotam (2812—3)

se vzprejmejo dijaki iz bolš h rodbin.

V Knežjem dvorcu

se prodaja vsakovrstna

opeka, železnina, okna, vrata itd.

Več se poizvé na lici mesta ali pa pri lastniku Valentinu Accetto, Trnovski pristan št. 14. (2773-6)

Išče se, da takoj nastopi, za potovalno pisarno v Severni Nemčiji

korespondent

kristijan, zmožen slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika v govoru in pismu. — Prijazne ponudbe pod „1000“ na Internationales Zeitungs-Bureau und Annoncen-Expedi Agram. (2831—1)

Trgovina z mešanim blagom.

V večjem kraju na Dolenjskem se takoj odda v najboljšem prometu stoječa trgovina z mešanim blagom. — Več pove g. A. Kališ v Ljubljani. (2795—3)

Postranski zaslužek

150—200 gld. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst, ki se loté pečati s prodajo zakonito dovoljenih srečk. — Ponudbe na „Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft Adler & Comp., Budapest“. (2568-18)

Ustanovljena 1. 1874.

Odvetnik DR. VLADIMIR ŽITEK

otvoril je

svojo pisarno

dne 12. avgusta t. l.

(2806—3)

v Novem mestu v hiši št. 91

na Glavnem trgu I. nadstropje.

Pisarniške ure od 8.—12. popoldne in od 2.—6. popoldne.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.